

EDITH NESBIT
Demiryolu Çocukları

EDITH NESBIT

15 Ağustos 1858'de Kennington, İngiltere'de doğdu. Kardeşi Mary'nin hastalığı nedeniyle ailesinin sürekli seyahat etmesi gerekti ve Edith Nesbit'in çocukluğu İngiltere, Fransa, Almanya ve İspanya'da geçti. Mary 1871'de hayatını kaybedince, annesiyle birlikte İngiltere'nin Kent şehrine yerleşti. Buradaki yaşamı sonraki yıllarda yazacağı *Demiryolu Çocukları* (1906) için ilham kaynağı oldu. Sosyalist bir kuruluş olan Fabian Society'ye girdi. En bilinenleri *Ejderha Kitabı* (1901), *Büyülü Kale* (1907), *Büyülü Şehir* (1910) olmak üzere onlarca roman ve öykü kitabı ile şiirler yazdı. 4 Mayıs 1914'te Kent'te hayatını kaybetti.

The Railway Children

İletişim Yayınları 3281 • İletişim Çocuk Klasikleri 20

ISBN-13: 978-975-05-3482-9

© 2023 İletişim Yayıncılık A. Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

YAYINA HAZIRLAYAN Necdet Dümelli

TASARIM Suat Aysu

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

İÇ İLLÜSTRASYONLAR C.E. Brock

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Begüm Hazar Keleş

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

EDITH NESBIT

Demiryolu Çocukları

The Railway Children

ÇEVİREN
ÇİÇEK ERİŞ

İletişim

Her Şeyin Başı

İlk başta, demiryolu çocukları değillerdi. Maskeleyne-Cooke'un sihirbazlık gösterilerine, pandomimlere, hayvanat bahçesine ya da Madame Tussaud's Müzesi'ne gitmiyorlarsa demiryolu akıllarına bile gelmezdi. Sokak kapısı vitraylı, koridoru fayanslı, musluklarından hem sıcak hem soğuk su akan, zilleri elektrikli, büyük pencereli, odaları beyaz badanalı, kırmızı tuğlalı, emlakçılara sorsanız "her tür modern ihtiyacı karşılayan", sıradan bir banliyö evinde, anne babalarıyla yaşayan sıradan çocuklardı.

Üç kardeştiler. Roberta en büyükleriydi. "Anneler tüm çocuklarını eşit sever," deseler de onlarınki en sevdiği çocuğunu seçse, Roberta'yı seçerdi. Ortanca kardeş, büyüyünce mühendis olmak isteyen Pe-

ter'dı, en ufakları da her şeyi hiç kötü niyeti olmadan yapan Phyllis.

Anneleri sıkıcı hanımlara sıkıcı ziyaretlere giden, evinde sıkın sıkın oturup sıkıcı hanımların ziyarete gelmesini bekleyen tiplerden değildi. Neredeyse her ânını evde geçirir, çocuklarıyla oynar, onlara kitaplar okuyup ev ödevlerini yapmalarına yardım ederdi. Üstelik onlar okuldayken hikâyeler yazar; ikindi çayından sonra onlara yazdıklarını okur; doğum günleri ya da yeni doğan kedileri vaftiz ettikleri, oyuncak bebek evini tekrar döşedikleri veya çocukların kabakulak geçirdikten sonra giderek iyileştikleri günler gibi önemli günlere özel komik şiirler uydururdu.

Bu üç şanslı çocuğun her istedikleri ellerinin altındaydı: güzel giysiler, sıcacık bir yuva, oyuncak dolup taşan bir oda ve resimli duvar kâğıtları. Nazik ve neşeli bir bakıcıları, bir de James isminde köpekleri vardı. Ayrıca babaları dünyalar tatlısıydı; kimseye asla kızmaz, hiç insafsız davranmazdı ve her an oyun oynamaya hazırdı... Tabii, hazır *olmadığı* zamanlar hariç ve öyle zamanlarda da hep mükemmel bir bahanesi olur ve çocuklara sebebini öyle komik, öyle ballandıra ballandıra açıklardı ki çocuklar, babalarına içtenlikle inanırlardı.

Çok mutlu olduklarını düşünebilirsiniz. Mutluydular mutlu olmasına, fakat Kırmızı Konak'taki tatlı hayatlarına veda edip bambaşka bir hayata başlamak zorunda kalana dek ne kadar mutlu olduklarını anlamamışlardı.

Korkunç değişim aniden yaşandı.

Peter'ın doğum günüydü, onuncu doğum günü. Bir sürü hediyenin arasında akla hayale sığmayacak kadar muhteşem bir tren seti de vardı. Öteki hediyeler de iyiydi hoştu, ama tren diğerlerinden daha hoştu.

Güzelim tren tamı tamına üç gün dayanabildi. Sonra, ya Peter'ın acemiliğinden ya Phyllis'in hep o iyi niyetli ısrarcılığından ya da kim bilir belki de başka bir sebepten tren güm diye patladı. James fırlayıp kaçtı, akşama kadar da dönmedi. Kömür ve su vagonu paramparça olmuştu, ama küçük zavallı vagon ve Peter'ın kalbinden başka hiçbir şey zarar görmemişti. Kardeşleri onun ağladığını söylediler, oysa başlarına ne gelirse gelsin on yaşındaki oğlanlar katiyen ağlamazlar. Soğuk algınlığı yüzünden gözlerinin kızardığını söyledi Peter. Haklı olduğu ortaya çıkacaktı, çünkü Peter bunu söylerken farkında olmasa da ertesi gün yataktan çıkamayacak kadar hasta hissetti kendini. Annesi onun kızamık çıkardığından korkmaya başlamıştı ki Peter aniden yatakta doğruluverdi:

“Bulamaçtan bıktım. Arpa lapasından nefret ediyorum. Sütlü ekmekten nefret ediyorum. Kalkmak, *gerçek* bir şeyler yemek istiyorum.”

“Ne istersin peki?” diye sordu annesi.

“Güvercin turtası,” dedi Peter hevesle. “Büyük bir güvercin turtası. Kocaman.”

Böylece annesi aşçıdan büyük bir güvercin turta-

sı yapmasını istedi. Turta hazırlandı. Fırına verildi. Pişirilince Peter birkaç lokma yedi. Sonra iyileşmeye başladı. Turta hazırlanırken annesi Peter'ı oyalamak için bir şiir uydurmuştu. Peter'ın ne kadar talihsiz, ama bir o kadar iyi bir oğlan olduğunu anlatacak başlıyor ve şöyle devam ediyordu:

*Sevdiği bir tren varmış,
Kalbiyle ruhuyla severmiş,
Tek bir dileği olsaymış
Treni düzeltiverirmiş.
Bir gün... Dostlar, sıkı durun;
En kötüsünü anlatıyorum...
Bir vida fırlamış yerinden,
Patlamış kazan aniden, bum!
Üzgün Peter almış treni eline
Götürmüş annesine,
Tamir edemez ki annesi
Biliyormuş bilmesine.
Onca can yitip gitmiş,
Peter bakmış umursamadan.
Treni daha değerliymiş
İçindeki zavallılardan.
Şimdi görüyorsunuz ya,
Peter hasta düşmüş meğer:
Güvercin turtası iyi gelir ona,
Acısını geçirmeye yeter.
Sarınrımsıcak battaniyelere
Peter uyur geç saatlere dek,*

*O korkunç kaderine
İnat edip yenilmeyecek.
Gözleri kızarmışsa ne olmuş,
Soğuk algınlığıymış nedeni:
Turta verin oğluşuma,
Güzelce doldursun midesini.*

Babaları üç-dört gündür kasabadaydı. Trenin tamiri için Peter'ın tek umudu artık babasıydı. Onun on parmağında on marifet vardı. Her şeyi tamir edebiliyordu. Ahşap oyuncak atın veterinerliğini üstlenirdi sık sık. Bir keresinde artık hiç kimsenin elinden bir şey gelmezken, zavallı hayvanı kaybettiklerini zannederlerken, hatta marangoz bile pes etmişken babaları atın hayatını kurtarmıştı. Başka kimsenin yapamadığı oyuncak bebeğin beşiğini de tamir etmişti. Biraz yapıştırıcı, birkaç ahşap parçası ve çakı, trendeki her parçanın eskisinden bile sağlam olmasını sağlardı.

Peter tam bir kahraman gibi dişini sıkmış, babası akşam yemeğini bitirip üstüne purosunu yakana kadar trenle ilgili tek laf etmemişti. Böyle özverili davranması annesinin fikriydi, fakat bu zor işin üstesinden gelen Peter'dı. Gösterdiği sabır, taşı çatlatacak cinstendi.

En sonunda annesi, babasına döndü. "Hayatım, yeterince dinlendiysen sana büyük bir demiryolu kazasından bahsetmek ve fikrini almak istiyoruz."

"Tabii," dedi babası, "söyleyin bakalım!"

Bunun üstüne Peter hazin hikâyeyi anlattı ve tren-
den geriye kalanları getirdi.

“Hımm,” dedi babası, büyük bir dikkatle treni in-
celerken.

Çocuklar nefeslerini tuttu.

“Hiç mi umut yok?” dedi Peter kısık, titrek bir
sesle.

“Hiç olur mu! Umut vaat ediyor,” dedi babası ne-
şeyle. “Ama umuttan fazlası lazım... Mesela biraz le-
him, bir de yeni bir valf. Bence umudu kötü günler
için kenarda saklasak daha iyi. Yani demem o ki, cu-
martesi öğleden sonramı bu işe ayıracağım ve hep-
niz bana yardım edeceksiniz.”

“Kızlar tren tamir edebilir mi ki?” diye sordu Pe-
ter şüpheyle.

“Tabii ki edebilirler. Kızlar da oğlanlar kadar ze-
kidir, sakın aklından çıkarma bunu! Tren sürmek is-
ter misin Phil?”

“Suratım kir pas içinde kalır, değil mi?” dedi
Phyllis isteksiz bir sesle. “Üstelik kesin bir şeyler
kırarım.”

“Ben çok isterim,” dedi Roberta. “Sence büyüyün-
ce yapabilir miyim baba? Ateşçi olabilir miyim me-
sela?”

“İtfaiyeci mi yani?” dedi babası, treni kurcalarken.
“Büyüdüğünde hâlâ istekli olursan bakarız. Ben ço-
cukken...”

Tam o sırada kapı tıklatıldı.

“Kim ki bu saatte!” dedi babaları. “Erkeğin evi,

kalesidir derler, ama keşke bizimki gibi konakların da etrafına hendek ve asma köprü inşa edebilsek.”

Kızıl saçlı hizmetçileri Ruth içeri girdi ve iki beyefendinin evin reisini görmeye geldiğini haber verdi.

“Onları kütüphaneye aldım, efendim,” dedi.

“Kilise işleriyle ilgili gelmiş olacaklar,” dedi anneleri, “ya da koronun bayram ödeneğiyle ilgilidir. İşinizi çabuk halledin hayatım. Akşamımızı bölmesin, hem çocukların yatma vakti geliyor.”

Ama babaları beyefendilerle işini çabuk halledeemedi.

“Keşke hendeğimiz ve asma köprümüz olsaydı gerçekten,” dedi Roberta, “ziyaretçi istemediğimizde köprüyü kaldırıverirdik, kimse de gelemezdi. Biraz daha kalırlarsa babam çocukken ne yaptığını unutacak.”

Anneleri yeşil gözlü bir prensesle ilgili yeni bir masal anlatarak onları oyalamaya çalıştı, ama zordu bu, çünkü kütüphaneden babalarının ve beyefendilerin seslerini duyabiliyorlardı. Babaları kilise işleri ve koro ödenekleri için gelen insanlarla konuşurken kullandığından çok farklı ve yüksek bir sesle konuşuyordu.

O sırada kütüphane zili çaldı ve herkes rahat bir nefes aldı.

“Sonunda gidiyorlar,” dedi Phyllis, “onları dışarıya geçirsinler diye zili çalmıştır.”

Ama Ruth ziyaretçileri dışarı çıkarmak yerine içeri geldiğinde çocuklar onun biraz tuhaf görüldüğünü düşündü.